

27.04.2021

EKONOMİK SOSYAL DESTEKSİZ KAPANMA OLMAZ!

Eksik, yanlış, tutarsız politikalar, başarısız salgın yönetimi nedeniyle ülkemizde kontrol altına alınamayan COVID-19 pandemisi bugünlerde üçüncü ve en büyük pikini yapıyor. Geleneksel noktada Türkiye nüfus yoğunluğuna göre Dünya ölçeğinde en fazla vaka sayısına sahip ülke konumundadır. Alınmayan tedbirlerin, lezaleb parti kongrelerinin, insanlar en yakınlarına veda edemezken siyasetçilerin katıldığı kalabalık cenaze törenlerinin bedelini başta sağlık çalışanları olmak üzere bütün yurttaşlarımız ödüyor. **Türkiye sağlık sistemi çöktü.** Her gün çaresizlik içinde yeni ölümlere tanıklık etmekten tükeniyoruz.

Her şey başta Sağlık Bakanlığı olmak üzere herkesin gözü önünde oldu. Tüm uyarılarımıza rağmen gereken önlemleri almak yerine **SALGINı değil ALGIyı yönetmeye**, on binlerce insanın öldüğü bu felaketten **“başarı hikayesi”** çıkarmaya çalıştılar.

Ve geldik bugüne.

Sağlık Bakanlığı’nın açıklamasına göre 26.04.2021 günü hayatını kaybeden 353 yurttaşımızla birlikte COVID-19 nedeniyle şimdiye kadar yitirdiğimiz insanlarımızın sayısı 38.711’e; aynı gün tespit edilen 37.321 yeni vaka ile birlikte toplam vaka sayısı 4.667.281’e yükseldi. (Başta belediyelerin açıkladığı geçen yıllara göre “fazladan ölümler” ve yapılan gerçekçi analizler ise ölüm sayılarının Bakanlığın açıkladığının **üç katı** kadar olduğunu gösteriyor.)

Dün Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan ve İçişleri Bakanlığı tarafından yayınlanan genelgeyle 29 Nisan 2021 Perşembe saat 19.00’dan itibaren 17 Mayıs 2021 Pazartesi günü saat 05.00’e kadar **“tam kapanma”** uygulamasına geçildiği duyuruldu.

Öncelikle bugün itibarıyla gelen aşamanın bütün sorumluluğunun **ülkeyi yönetenlerde** olduğunu belirtmek isteriz. İkinci olarak; aylardır bütün uyarılarımıza rağmen gerekli önlemleri almayanlar bu sürede **ölen bütün yurttaşlarımızın vebalini** taşımaktadırlar.

Dün alınan tedbirlerle ilgili başlıca değerlendirmelerimiz:

1- “Üretim, imalat, tedarik ve lojistik zincirlerinin aksamaması” için **çarkların dönmeye**, işçilerin çalışmaya devam ettiği önlemler dizisine “tam kapanma” denemez. Bu kararı alanlar işçilerin hayatına değer vermediklerini açık olarak göstermişlerdir. Yapılması gereken ekonomik ve sosyal desteklerin sağlanması; **temel, zorunlu ve acil mal ve hizmet üreten işler** dışında bütün işlerde çalışmanın durdurulması, çalışmanın sürdüğü sektörlerde mesai saatlerinin kısaltılması ve mümkün olan işlerde evden çalışmaya geçilmesidir. Temel olarak açık havada, kalabalık olmayan ortamlarda bulunmanın kısıtlanması yerine tüm kapalı ortamlarda belli sayının üzerinde bir arada bulunmayı önleyen bir strateji benimsenmelidir.

2- **Ekonomik, sosyal desteksiz kapanma olmaz.** İnsanların yaşayabilmeleri için gerekli desteği vermeden evlerine kapatmak açıkça **açlığa, yoksulluğa ve ölüme** mahkum etmektir. Türkiye’nin, halkının ihtiyaçlarını iki hafta değil, aylarca karşılayabilecek kaynakları vardır. Bütün sorun bu kaynakların toplum için değil, başta yandaş müteahhitler olmak üzere patronlar için kullanılmasından kaynaklanmaktadır. “Kapanma” süresince bütün çalışanlar ücretli izinli sayılmalı; işsizlere, yoksullara, küçük esnafa, köylülere

ekonomik destek sağlanmalıdır. Tüketici, konut ve taşıt kredileri ile kredi kartı borçları ve elektrik, su, doğalgaz ve iletişim faturaları **faiz işletilmeden** ertelenmelidir.

3- Bugün geline nokta kaçınılmaz olmakla birlikte **“kapanma”**, salgını tamamıyla durduracak **sihirli bir formül değildir**. “Kapanma” ne kadar sıkı, düzgün uygulanırsa uygulansın sonrasındaki açılma süreci doğru yönetilmezse salgında başa dönülmesi kaçınılmazdır. Bu nedenle “kapanma” ile vaka sayılarında azalma sağlanması sonrasında “kademeli, kontrollü açılma” uygulanmalıdır. **Şehirlerarası seyahat** yasaklanırken **uluslararası seyahat** için herhangi bir kısıtlamaya gidilmemesi, varyant virüslerin ülkemizde yayılmasında en önemli kaynak olduğu düşünülen yurtdışından ülkeye giriş yapanların belirli süre karantina altına alınması ile ilgili herhangi bir düzenleme yapılmaması önemli bir eksiklikler.

4- Salgın sürecini sadece **“aç/kapa” döngüsüyle** sürdürmek mümkün değildir. Salgının başından bu yana söylediğimiz gibi hastaların ve temaslıların tespiti için testler yaygınlaştırılmalı; etkili ve sistematik filyasyon uygulanmalı; hasta kişilerin izolasyonu ve temaslıların karantina altına alınması için evlerinde uygun koşulların olmadığı durumlarda kamuya ait yurtlar, misafirhaneler ve benzeri yerler bu amaçla kullanılmalıdır. Salgına karşı mücadelede en önemli mücadele aracımız ise aşıdır. Türkiye, on sekiz yaş üzeri nüfusu bütünüyle aşılayabileceği miktarda **aşırı** gecikmeksizin temin etmeli ve hızla aşılanmalıdır.

5- Türkiye’nin şimdiye kadar sürdürdüğü salgın politikasındaki en büyük hata salgını hastanelerde karşılamaya çalışması olmuştur. Oysa salgın mücadelesi hastanelerde değil sahada, birinci basamakta kazanılır. Ancak ne yazık ki AKP döneminde uygulanan **“Sağlık Reformu”** sürecinde birinci basamak sağlık hizmetleri parçalanmış ve sadece kendisine kayıtlı listeye hizmet sunmakla yükümlü aile hekimliği sistemi bu mücadelede yeterince yer alamamıştır. Alınan tedbirlerle hasta ve ölüm sayıları düşürülse bile mücadelenin etkin bir şekilde sürdürülebilmesi için birinci basamak sağlık hizmetleri yeniden organize edilmelidir. Bunun için hızla uygulanacak **“Yeniden Sosyalizasyon”** programıyla koruyucu hekimliği önceleyen, nüfus tabanlı, ekip çalışmasına dayalı birinci basamak sağlık örgütlenmesi hayata geçirilmelidir.

6- İstanbul Tabip Odası olarak hazırladığımız **“Pandemi Döneminde Özel Hastanelerde Sağlığın Finansmanı Raporu”**nu 20 Nisan 2021 tarihinde kamuoyuyla paylaşmıştık. Geçtiğimiz hafta gündeme taşıdığımız özel hastane patronlarının salgını fırsata çevirme uygulamalarının yöneticiler tarafından da görülmesi sevindiricidir. Ancak şikayet etmek yetmez. Vatandaşlar can derindeyken kâr peşinde koşan, COVID-19 hastalarından her ne suretle olursa olsun ücret talep eden özel hastaneler sıkı bir şekilde takip edilmeli, Sosyal Güvenlik Kurumu bu hastanelerle **sözleşmesini feshetmeli** ve bu hastaneler **kamulaştırılmalıdır**.

7- Alınan tedbirlerin 29 Nisan akşamından başlatılması, birçok ilde yapılması planlanan **1 Mayıs** kutlamalarını ve İstanbul 1 Mayıs bileşenlerinin 30 Nisanda **Kazancı Yokuşu, Şişhane ve Kadıköy’de** yapacağı 1 Mayıs’larda katledilenleri anma törenlerini engelleme amacı taşımaktadır. Salgınla mücadelenin bir “güvenlik meselesi” haline getirilerek insan hakları ihlallerinin yaygınlaştırılması, muhalefetin bastırılması, demokratik hakların engellenmesi, toplumsal ve bireysel özgürlüklerin sınırlandırılması için kullanılmasından derhal vazgeçilmelidir. İhtiyacımız olan baskıcı, otoriter, anti demokratik uygulamalar değil **insan hakları merkezli pandemi mücadelesidir**.

8- “Kapanma” tedbirleri sokağa çıkma yasaklaması şeklinde uygulanmamalı, 20 yaş altı ve 65 yaş üzeri de dahil olmak üzere yurttaşların **açık havada, fiziksel aktivite yapabilmelerine** imkan sağlanmalıdır.

Kamuoyuna saygılarımızla duyururuz.

İSTANBUL TABİP ODASI
YÖNETİM KURULU